

Konferencja „Przygotowanie doradców zawodowych na studiach podyplomowych” Warszawa 21.11.2014 r.

Konferencja *Przygotowanie doradców zawodowych na studiach podyplomowych* odbyła się 21 listopada 2014 roku w Warszawie. Organizatorem spotkania był Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej – centralna, publiczna placówka doskonalenia nauczycieli o ogólnopolskim zasięgu działania. Organem prowadzącym Ośrodek jest minister edukacji narodowej. KOWEZiU jest inicjatorem, a także organizatorem i koordynatorem wielu projektów mających sprzyjać rozwojowi edukacji w Polsce, a także kształceniu i doskonaleniu nauczycieli edukacji zawodowego oraz nauczycieli szkół dla dorosłych. KOWEZiU koncentruje swoje działania w ramach kilku wydziałów¹. Organizatorem konferencji był Wydział Poradnictwa Zawodowego, którego wysiłki koncentrują się wokół wspierania, podnoszenia jakości i promocji idei szkolnego poradnictwa zawodowego oraz kształceniu kadr na jego rzecz². Konferencję rozpoczęły wystąpienia przedstawicieli Departamentu Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Ministerstwa Edukacji Narodowej na temat doradztwa edukacyjno-zawodowego w systemie oświaty oraz doradztwa zawodowego w nowej perspektywie finansowej 2014–2020. Wystąpienia te z jednej strony stanowiły syntetyczne podsumowanie celów już osiągniętych (m.in. w ramach rozstrzygniętych konkursów na opracowanie narzędzi z zakresu poradnictwa zawodowego bądź wprowadzonych rozwiązań legislacyjnych), a z drugiej nakreśliły szeroką perspektywę inicjatyw i przeobrażeń, które mają zaistnieć w zakresie szkolnego poradnictwa zawodowego w Polsce. Problematyka poradnictwa zawodowego w polskich szkołach uznana została zarówno w roku szkolnym 2014/2015 (który nosi miano *Roku Szkoły Zawodowców*³), jak i w najbliższej perspektywie finansowej (w obszarze wsparcia kształcenia zawo-

¹ Więcej informacji na temat Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej jest dostępnych na stronie www.koweziu.edu.pl

² Więcej informacji na temat Wydziału Poradnictwa Zawodowego jest dostępnych na stronie www.koweziu.edu.pl/oplacowce

³ Więcej informacji na temat Roku Szkoły Zawodowców jest dostępnych na stronie www.zawodowcy.men.gov.pl

dowego) za działanie o randze priorytetowej. Wielość działań realizowanych i zaplanowanych na tym gruncie stanowi niejako następstwo przyjętej specyfikacji. W ramach realizowanego projektu *Edukacja dla pracy*⁴ aktualnie przeprowadzane są bezpłatne, dwudniowe szkolenia dla kadry szkół gimnazjalnych *Doradztwo zawodowe. Od diagnozy do ewaluacji. Praktyczne wsparcie kadry szkół gimnazjalnych*. Docelowo, do końca czerwca 2015 roku szkoleniami mają być objęci reprezentanci wszystkich szkół gimnazjalnych w Polsce: dyrektorzy lub wicedyrektorzy danej placówki, doradcy zawodowi lub osoby realizujące zadania doradcy w szkole oraz nauczyciele wychowawcy (maksymalnie dwie osoby). W dalszej perspektywie podobna propozycja szkoleniowa ma być skierowana do kadry szkół ponadgimnazjalnych. Przedstawiciele szkół będą mogli w nowym okresie finansowania ubiegać się także o środki na powołanie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery, które stanowić mają kontynuację idei skupionych wokół Szkolnych Ośrodków Kariery. Uruchomiony ma zostać również portal doradztwa edukacyjno-zawodowego, koncentrujący dane rozproszone dotąd w ramach równych stron internetowych, m.in. Ośrodka Rozwoju Edukacji, Instytutu Badań Edukacyjnych, Ochotniczych Hufców Pracy, Wojewódzkich Urzędów Pracy. Za priorytetowe uznano także utworzenie mapy zawodów i szkół prowadzących kształcenie zawodowe w ich zakresach. Internetowa mapa w dalszej perspektywie mogłaby stać się portalem, który, poprzez dostarczenie uczniom i rodzicom twardych danych umożliwiających porównanie poszczególnych placówek, wesprze w świadomym i celowym podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

Za jeden z celów do zrealizowania w perspektywie finansowej 2014–2020 uznano dotowanie studiów podyplomowych dla osób pracujących jako doradcy zawodowi w szkołach, lecz niemających przygotowania zawodowego w tym zakresie. Konferencja *Przygotowanie doradców zawodowych na studiach podyplomowych* poświęcona była wypracowaniu wzorcowego programu tychże studiów. W ramach zajęć w małych zespołach opracowano co najmniej sześć propozycji rekomendowanych zakresów treściowych dla takich studiów podyplomowych. Te z kolei mają zostać przedstawione w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Po uzyskaniu akceptacji dla któregoś z nich, ogłoszony ma zostać konkurs dla instytucji, które będą realizowały studia podyplomowe według przewidzianego planu. W kolejnych latach, jak zapowiedzieli przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej, mają zostać podjęte wysiłki legislacyjne, zmierzające ku wprowadzeniu ustawowego obowiązku kształcenia szkolnych doradców zawodowych w zgodzie z wyżej przywołanym programem.

Konferencja stanowiła również przestrzeń do wymiany doświadczeń z reprezentantami instytucji, które prowadzą studia podyplomowe dla doradców zawo-

⁴ Więcej informacji na temat projektu *Edukacja dla pracy* jest dostępnych na stronie www.kowesiu.edu.pl/projekty/projekt-7

dowych. W grupie tej znaleźli się dr Sławomir Solecki z Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu oraz dr Małgorzata Rosalska z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. W pierwszym z przypadków studia dla doradców zawodowych realizowane były w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej i stanowiły jeden z elementów dużego przedsięwzięcia mającego miejsce na terenie województwa podkarpackiego pt. „Przejdź na zawodowstwo”. W drugim – dr Rosalska przedstawiła doświadczenia wynikające z długoletniego kształcenia w systemie studiów podyplomowych nauczycieli oraz stworzyła mapę zagadnień problemowych do przeanalizowania przed rozpoczęciem kształcenia doradców na szerszą skalę.

Omawiana konferencja stanowiła nie tylko źródło wszechstronnej i pogłębionej wiedzy na temat perspektyw rozwoju szkolnego poradnictwa zawodowego w Polsce, lecz i podstawę do ukonstytuowania wielu przestrzeni do refleksji. Jedną z nich stanowić może wyzwanie pod postacią zapewnienia słuchaczom studiów podyplomowych z zakresu poradnictwa zawodowego możliwości zrealizowania w toku kształcenia praktyki zawodowej, której przebieg nie zakłócałby aktywności zawodowej i jednocześnie sprzyjał uzyskaniu autentycznego i cennego z punktu widzenia praktykanta doświadczenia. W kategoriach wyzwania można potraktować również konieczność realizacji postulatu przygotowania doradców zawodowych nie tylko pod kątem merytorycznym, lecz przede wszystkim pod kątem dyspozycji osobistych, umożliwiających wyjście z roli nauczyciela – eksperta i przeobrażenie w kierunku refleksyjnego praktyka, który potrafi w sposób inspirowany i partnerski poprowadzić dialog zarówno z uczniem, jak i jego rodzicami oraz innymi nauczycielami.

Katarzyna Ludwikowska

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy